

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 299/2023
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из села ..., Општина Приштина, ГГ и ДД обоје из села ..., Општина Липљан, које све заступа пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3808/2022 од 16.11.2022. године, у седници одржаној 08.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3808/2022 од 16.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 132/19 од 08.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца да се утврди да су тужиоци радно дискриминисани од стране тужене, јер тужена није донела и одбија да донесе решење о престанку радног односа тужиоцима, као осталим запосленима код тужене којима је донела решења о престанку радног односа закључно са 31.12.2013. године, а који су послове и задатке из надлежности Министарства унутрашњих послова обављали на територији АП КиМ након 1999. године, на основу којих решења је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање донео решења о признавању права на посебну пензију, те да суд забрани туженој дискриминаторно понашање којим одбија да тужиоцима донесе решења о престанку радног односа на основу којих би Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурања донео решења о признавању права на посебну пензију тужиоцима, као и да суд забрани туженој понашање којим одбија достављање решења о заснивању радног односа, решења о престанку радног односа и извештај за тужиоце Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање да су тужиоци послове из надлежности Министарства унутрашњих послова обављали на територији АП КиМ од заснивања радног односа 2009. године, како би Републички

фонд за пензијско и инвалидско осигурање на основу достављених решења и извештаја донео решење тужиоцима о признавању права на посебну пензију, као неоснован. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужилаца у делу којим су тражили да суд наложи туженој да достави решења о заснивању радног односа и решења о престанку радног односа и исте достави Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, да достави списак РФ ПИО за тужиоце да су обављали послове из надлежности тужене након заснивања радног односа код тужене 2009. године, како би Републички фонд ПИО донео решења тужиоцима са признавањем права на посебну пензију. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужена да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед дискриминације исплати износ од по 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженој солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 9.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3808/22 од 16.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца, првостепена пресуда потврђена и одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова жалбеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 10/23), и нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, због које се ревизија не може изјавити према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су засновали радни однос код тужене 2009.године, а од јуна 2013.године не примају плату. Тужиоци су поднели захтеве ради признавања права на посебну пензију. Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је прекинуо поступак по захтевима тужилаца за доношење решења о признању права на посебну пензију док се не реши претходно питање, односно достављања списка лица која садрже податке неопходне за утврђивање посебних права и копије решења о престанку радног односа бивших запослених у Министарству унутрашњих послова, чије место рада је било на подручју Аутономне покрајине Косова и Метохија. До дана подношења тужбе у овом поступку (11.09.2019. године), орган тужене није донео решење о престанку радног односа тужилаца, односно исправе о томе да су обављали послове и задатке на подручју Аутономне покрајине Косова и Метохије после 1999. године, односно после 2009. године.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужена није учинила повреду начела једнаких права и обавеза, дискриминацију у односу на тужиоце, јер у конкретној ситуацији тужиоци нису било којим актом или пропуштањем дискриминисани поступањем органа тужене, ни на непосредан ни на

посредан начин, нити су тужиоцима због личног својства неоправдано ускраћена права и слободе, због чега је одбијен тужбени захтев тужилаца.

По налажењу Врховног суда побијаном пресудом правилно је примењено материјално право код оцене о неоснованости постављеног захтева за заштиту од дискриминације.

Забрана дискриминације у области рада прописана је Уставом, а ближе је регулисана Законом о забрани дискриминације и Законом о раду. Према чл. 16. став 1. Закона о забрани дискриминације, забрањена је дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад и једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености. Заштиту од дискриминације из става 1. овог члана ужива лице у радном односу, лице које обавља привремене и повремене послове или послове по уговору о делу или другом уговору, лице на допунском раду, лице које обавља јавну функцију, припадник војске, лице које тражи посао, студент и ученик на пракси, лице на стручном оспособљавању и усавршавању без заснивања радног односа, волонтер и свако друго лице које по било ком основу учествује у раду.

Према члану 2. Закона о забрани дискриминације појам дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Према члану 45. став 2. Закона о забрани дискриминације, лице које тврди да је дискриминисано мора да учини вероватним акт дискриминације, односно да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом и то представља неопходну претпоставку да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације.

Према законским нормама, основна карактеристика дискриминације јесте прављење разлике између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или сличној ситуацији, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица. Тужиоци у овом поступку траже да се утврди да је тужена извршила дискриминацију према њима, зато што им није донела и одбија да донесе решења о престанку радног односа, као другим запосленима којима је таква решења донела закључно са 31.12.2013. године, а на основу којих су та лица остварили право на посебну пензију, по решењима Републичког фонда за ПИО, применом Уредбе о условима за остваривање права на посебну пензију запослених у МУП-у који су рад обављали на територији АП Косово и Метохија и чије је пребивалиште на тој територији.

По налажењу Врховног суда правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев за утврђење да су тужиоци дискриминисани од стране тужене, као и акцесорне захтеве. Тужиоци нису учинили вероватним да су због неког свог својства стављени у неповољнији положај у односу на друга лица, која су у истоветној чињеничној ситуацији. У ситуацији када су тужиоци незадовољни поступањем тужене (јер није донела решења о престанку радног односа тужиоцима), а да при том нису доказали да је такво поступање тужене у вези са личним својствима тужилаца, не може се говорити о дискриминацији у смислу цитираних одредби закона. То што је тужена појединим запосленима донела решење о престанку радног односа а тужиоцима није, не може се сматрати актом дискриминације, с обзиром на то да се ради о поступању тужене у оквиру својих овлашћења, а у односу на које тужиоци нису истакли да је засновано на којем конкретно њиховом личном својству. У конкретном случају, спорна ситуација се односи на право тужилаца чија заштита се остварује у управном поступку, поступку за накнаду штете поводом незаконитог или неправилног рада државног органа или управном спору и не може се говорити о дискриминацији јер поступање тужене није засновано на неком личном својству тужилаца.

С обзиром на изложено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права с обзиром да из утврђеног чињеничног стања не следи да је тужена неоправдано ставила тужиоце у неповољнији положај у односу на друге запослене и то из разлога који би представљали дискриминацију према тужиоцима. Следом наведеног, неосновани су и остали захтеви тужилаца.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Одбијен је и захтев тужилаца за накнаду ревизијских трошкова, јер нису успели у поступку по ревизији, па је применом члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**